

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **V.V. s. r. o., K.K. T.**, IČO: X.X. proti žalovanému: **D.D. a. s., N.N. B.**, IČO: X.X. zastúpený Advokátskou kanceláriou Ad. H.H. s. r. o., S.S. N., **o zaplatenie 1 910,09 eur s príslušenstvom**, vedenej Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 29Cb/89/2011 na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/287/2012-147 z 11. septembra 2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvého stupňa“) rozsudkom č. k. 29Cb/89/2011-96 z 13. marca 2012 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 910,09 eur s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 987,70 eur od 19. 11. 2009 do zaplatenia, zo sumy 24,69 eur od 24. 11. 2009 do zaplatenia, zo sumy 740,78 eur od 24. 12. 2009 do zaplatenia, zo sumy 543,24 eur od 26. 1. 2010 do 13. 9. 2010 a zo sumy 156,92 eur od 14. 9. 2010 do zaplatenia. Žalovanému zároveň uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania za zaplatený súdny poplatok 137,50 eur a trovy právneho zastúpenia 916,96 eur. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa domáhal žalobou zaplatenia nájmu za dočasné užívanie fasádneho lešenia na základe zmluvy o podnikateľskom nájme hnuiteľných vecí č. 125/2009 uzavretej 30. 10. 2009. V priebehu konania vzal žalobca žalobu

čiastočne späť v časti o zaplatenie istiny 386,32 eur a preto súd konanie zastavil. Konštatoval, že vyúčtovaná suma nájomného nebola medzi účastníkmi sporná, spornou ostala len otázka náhrady škody a následného započítania zo strany žalovaného voči pohľadávke žalobcu. Ako predbežnú otázku preto súd v konaní posudzoval splnenie zákonných podmienok spôsobilosti tvrdenej pohľadávky žalovaného na započítanie a z vykonaného dokazovania zistil, že k jednostrannému započítaniu nemohlo dôjsť. Žalovaný nepreukázal vznik škody, porušenie záväzku alebo právnej povinnosti zo strany žalobcu ani príčinnú súvislosť, preto kompenzačnú námietku žalovaného súd vyhodnotil ako neopodstatnenú a s poukázaním na § 663, § 671, § 420 a § 580 Občianskeho zákonníka a § 358 a § 364 Obchodného zákonníka žalobe vyhovel.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave (ďalej len odvolací súd) rozsudkom č. k. 3Cob/287/2012-147 z 11. septembra 2013 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, obmedzil sa len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods. 2 O. s. p. a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku, s poukazom na tvrdenia žalovaného v odvolaní uviedol, že sa nestotožnil s tvrdením žalovaného o odňatí možnosti konať pred súdom. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalovaný z nariadeného termínu pojednávania na 6. 12. 2011 (doručenie vykázané 31. 10. 2011) sa ospravedlnil faxom 5. 12. 2011 a dodatočne písomne 7. 12. 2011, kde uviedol, že z dôvodu veľkej časovej zaneprázdnenosti sa mu podarilo splnomocniť advokátsku kanceláriu na zastupovanie v konaní až 6. 12. 2011. Plnú moc však počas celého konania súdu prvého stupňa nepredložil. Súd prvého stupňa opätovne nariadil pojednávanie na 19. 1. 2012, ktorého sa žalovaný nezúčastnil bez ospravedlnenia, hoci doručenie predvolania mal vykázané v zmysle § 48 ods. 2 O. s. p. Súd preto odročil pojednávanie na 13. 3. 2012, na ktorý termín mal žalovaný riadne vykázané doručenie v zmysle § 48 ods. 2 O. s. p. a opätovne sa pojednávania bez ospravedlnenia nezúčastnil. Súd preto správne postupoval podľa § 101 ods. 2 O. s. p., keď konal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného. Ďalej konštatoval, že v danom prípade súd prvého stupňa riadne doručoval zásielky na adresu sídla zapísanú v obchodnom registri. Na termín 19. 1. 2012 bola zásielka doručená 24. 12. 2011 a na termín 13. 3. 2012 bola doručená 3. 3. 2012, teda v lehote. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného, že súd prvého stupňa mal doručovať zásielky na pobočky žalovaného, prípadne prostredníctvom orgánu obce alebo Policajného zboru Slovenskej republiky. Konštatoval, že ustanovenie § 48 ods. 2

O. s. p. je špecifická forma náhradného doručenia písomností určených právnickým osobám, vychádza zo záväznosti údajov uvedených v obchodnom registri, a preto zákon spája s vrátením zásielky účinky riadneho doručenia. Adresa pobočiek nie je sídlom právnickej osoby, a preto zásielka doručovaná na adresu pobočky nemá účinky riadneho doručenia. Dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal ani splnenie podmienok pre uznanie jeho námietky započítania z titulu náhrady škody, ako správne uzavrel súd prvého stupňa. Z dôvodu, že žalovaný bol v konaní pred súdom prvého stupňa riadne poučený v zmysle § 120 ods. 4 O. s. p. o tom, že všetky skutočnosti a dôkazy musí uviesť do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí, odvolací súd sa tvrdeniami žalovaného, týkajúcimi sa splnenia predpokladov pre vznik náhrady škody nezaoberal, pretože uvedené už nemohol uplatniť v odvolacom konaní podľa § 205a O. s. p.. Námietku žalovaného v odvolaní, že vec mala byť rozhodnutá v konaní pred rozhodcom, vzhľadom na rozhodcovskú doložku v zmluve, považoval za správnu ale žalovaný nedostatok právomoci súdu nenamietal pri prvom úkone, ktorý mu patril v zmysle § 106 ods. 1 O. s. p. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému žalobcovi, ktorý trovy nevyčíslil nepriznal ich náhradu.

Rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 13. 11. 2013.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný s poukázaním na existenciu odvolacích dôvodov v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. s tvrdením, že žalovanému bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom a preukázať skutočnosti zakladajúce oprávnenosť kompenzačnej námietky. Uviedol, že predvolania na pojednávanie pred súdom prvého stupňa 19. 1. 2012 a 13. 3. 2012 žalovaný neobdržal, nakoľko nikdy neobdržal oznámenie S. P., a. s., o doručovaní zásielky ani oznámenie o uložení zásielky na pošte. Pokiaľ súd vychádzal z vrátených zásielok kde je vyznačené, že zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote tak táto skutočnosť nie je pravdivá. Žalovaný nemal žiadnu vedomosť o tom, že by mu tieto zásielky boli doručované a že by ich mal uložené na pošte. Nesúhlasil s názorom súdu o aplikácii § 48 ods. 2 O. s. p., ktoré upravuje doručovanie písomnosti právnickej osobe náhradným spôsobom nakoľko nie je možné túto fikciu doručenia považovať za správnu v prípade, ak zásielka ani nedošla do miesta sídla právnickej osoby a doručovateľ nevykonal úkon doručenia na miesto sídla právnickej osoby. Žalovaný sa viackrát obrátil na S. P., a. s., so sťažnosťou na doručovanie zásielok z dôvodu porušovania

povinnosti doručovateľa, ktorý opakovane nedoručoval písomnosti na adresu a ani nezanechal oznámenia o uložení zásielky na pošte. Slovenská pošta vykonala čiastočnú nápravu, avšak pochybenia sa naďalej opakovali. Ďalej tvrdil, že súdu bola známa adresa pobočky žalovaného: P.P. Š., na ktorú nezaslal žiadnu zásielku. Pre účinnosť fikcie doručenia sa vyžaduje súčasné naplnenie dvoch zákonných podmienok. Prvá spočíva v nemožnosti doručenia písomnosti na adresu sídla právnickej osoby, ktorá je uvedená v obchodnom alebo inom registri v ktorom je osoba zapísaná. Druhou podmienkou je skutočnosť, že súdu nie je známa iná adresa právnickej osoby, ktorá by mala za následok možnosť úspešného doručenia. Pod inou známou adresou je možné rozumieť aj adresu, na ktorej je umiestnená organizačná zložka právnickej osoby – pobočka. Z uvedeného je zrejmé, že boli porušené ústavné práva žalovaného na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky. Na každú doručení písomnosť súdu, ako návrh na vydanie platobného rozkazu či predvolanie žalovaného na pojednávanie 6. 12. 2011, žalovaný reagoval, z čoho je zrejmá jeho vôľa obrany v predmetnom spore. Nakoľko žalovaný o termínoch pojednávania 19. 1. 2012 a 13. 3. 2012 nevedel, nemohol sa vyjadriť k dôkazom žalobcu ako aj predložiť ďalšie dôkazy, čím mu bola odňatá možnosť preukázať skutočnosti zakladajúce oprávnenosť kompenzačnej námietky. Pokiaľ odvolací súd tvrdenia žalovaného v odvolaní týkajúce sa preukázania predpokladov náhrady škody nebral do úvahy v odvolacom konaní s poukázaním na § 205a O. s. p., v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej. Žalovanému bolo súčasne bez jeho pričinenia zamedzené vyjadriť sa k tvrdeniam žalobcu a k dokazovaniu v konaní pred súdom prvého stupňa ako aj navrhnúť dôkazy preukazujúce oprávnenosť vzniku náhrady škody v odvolacom konaní. Výsledok pre žalovaného je stav, že dôkazy ktoré doložil a ktoré navrhol sa nevykonajú, súd sa nimi odmietol zaoberať a jeho nárok bol zamietnutý z dôvodu, že neuniesol dôkazné bremeno. Takýto stav je podľa názoru dovolateľa v rozpore s právom na kontradiktórne konanie, s konceptom spravodlivého súdneho konania a s princípom rovnosti zbraní, čím postavil žalovaného do nevýhodnejšej pozície oproti žalobcovi. Z uvedených dôvodov navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho aj súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie odmietnuť z dôvodu, že celé súdne konanie prebehlo v súlade so zákonom napriek tomu, že žalovaný robil počas celého konania účelové obštrukcie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) najskôr skúmal či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu v ktorom sa odvolacieho súdu v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom však vo výrokovej časti prípustnosť dovolania nevyslovil. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že dovolanie žalobcu v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. v znení účinnom do 31. 12. 2014 (ďalej len O.s.p.), ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p. ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písm. a/ až g/ tohto

ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. v dovolacom konaní nevyšli najavo a v dovolaní namietané neboli.

Dovolateľ v dovolaní poukazoval na existenciu vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa tvrdenia dovolateľa, vada konania v zmysle citovaného ustanovenia mala spočívať v tom, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa bez vykonania dokazovania, ktoré žalovaný navrhol až v odvolacom konaní z dôvodu, že súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti, čím mu neumožnil vyjadriť sa k tvrdeniam žalobcu, k vykonaným dôkazom a odňal mu možnosť navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení o existencii škody, ktorú proti žalobcovi vo forme kompenzačnej námietky v konaní uplatnil. Dôvodom nesprávneho postupu súdov podľa názoru dovolateľa bolo nesprávne vyhodnotenie doručenia predvolaní na pojednávanie pred súdom prvého stupňa, keď oba sudy zhodne dospeli k záveru, že žalovanému boli písomnosti – predvolania na pojednávanie doručené postupom podľa § 48 ods. 2 O. s. p.

V zmysle § 45 ods. 1 O. s. p. súd doručuje písomnosť sám, alebo poštou. Písomnosť môže tiež doručiť prostredníctvom súdneho exekútora, orgánu obce, alebo príslušného útvaru

Polícijného zboru a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom aj prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Ak súd doručuje písomnosť poštou, musí byť dodržaný postup ustanovený v O. s. p., a to predovšetkým v ustanoveniach § 46, § 47 a 48. V zmysle týchto ustanovení postup pri doručovaní písomností sa mení podľa toho, či ide o zásielku doručovanú do vlastných rúk, alebo nie do vlastných rúk a tiež podľa toho, či sa zásielka doručuje osobe fyzickej alebo osobe právnickej.

Podľa § 48 ods. 1 O.s.p., písomnosti, ktoré sú určené orgánom alebo právnickým osobám, doručujú sa pracovníkom oprávneným za orgány alebo právnické osoby prijímať písomnosti. Ak ich niet, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za orgán alebo právnickú osobu konať, ostatné písomnosti ktorémukoľvek ich pracovníkovi, ktorý písomnosti prijme.

Podľa § 48 ods. 2 O. s. p. ak nie je možné doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je súdu známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú, a to aj vtedy, ak ten kto je oprávnený konať za právnickú osobu sa o tom nedozvie.

Citované ani iné ustanovenie zákona bližšie nešpecifikuje, v ktorých prípadoch je potrebné vychádzať z toho, že písomnosť doručiť nie je možné. Zmyslom zákonnej úpravy doručovania písomností právnickým osobám je, aby boli zásielky skutočne adresátovi doručené a výnimočne by malo dôjsť k situácii, že sa vychádza z fikcie doručenia v zmysle citovaného ustanovenia § 48 ods. 2 O. s. p. Postup doručovania písomností či už do vlastných rúk alebo ostatných písomností je upravené v uvedenom ustanovení a na danú vec nemožno aplikovať postup doručovania písomností upravenej v § 46 ods. 2 O. s. p.

V danom prípade súd prvého stupňa doručoval písomnosti - predvolania na pojednávanie žalovanému, ktorý je právnickou osobou prostredníctvom pošty, pričom nešlo o zásielky doručované do vlastných rúk. Z uvedeného vyplýva, že pri doručovaní tejto

zásielky poštou bolo potrebné postupovať podľa ustanovenia § 48 O. s. p. a tieto zásielky mohol poštový doručovateľ doručiť ktorémukoľvek pracovníkovi žalovaného.

Ustanovenie § 48 ods. 2 O. s. p. určuje právne následky, ak vyššie uvedeným spôsobom písomnosť nebolo možné doručiť. V takomto prípade za splnenia aj ďalších podmienok (nie súdu známa iná adresa), písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky súdu za doručenú a to aj vtedy, ak ten kto je oprávnený konať za právnickú osobu sa o tom nedozvie. V danom prípade súd prvého stupňa pri posudzovaní včasného doručenia predvolania na pojednávania postupoval správne, keď podľa ustanovenia § 48 ods. 2 O. s. p. vyvodil fikciu doručenia.

Z obsahu spisu vyplýva, že zásielka obsahujúca predvolanie na pojednávanie pred súdom prvého stupňa na deň 13. 3. 2012 bola doručovaná žalovanému na adresu jeho sídla v obchodnom registri v ktorom je zapísaný. Z údajov pošty, uvedených na písomnosti vrátenej súdu 29. 2. 2012 vyplýva, že žalovaný písomnosť uloženú na pošte 8. 2. 2012 v odbernej lehote neprevzal, a preto bola dňa 28. 2. 2012 vrátená súdu. Súd teda nepochybil, keď vyvodil záver o včasnom doručení predvolania žalovanému na pojednávanie konané dňa 13. 3. 2012, na ktorom vec prejednal a rozhodol. Súd prvého stupňa ako aj súd odvolací posúdili správne fikciu doručenia písomnosti obsahujúcej uvedené predvolanie na pojednávanie a uvedeným postupom súd prvého stupňa a následne súd odvolací, ktorý rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, neodňal žalovanému možnosť konať pred súdom. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, dovolací súd existenciu podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. nezistil. Z uvedených dôvodov dovolanie podľa § 243b ods. 5 veta prvá v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako neprípustné odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 veta prvá v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.. Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, pretože v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 27. februára 2015

JUDr. Gabriela Mederová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mária Némethová